

Verpakking 40kg

WIT ZAND

Omschrijving: Kwartzsand van Mol

Het kwartzsand van Mol, M32 wordt na ontginning industrieel bewerkt: gezeefd, gewassen en geklasseerd. Het kwartzsand van Mol vormt een uitstekende grondstof voor diverse toepassingen zoals bv. Keramische industrie, pleisters, mortels, coatings enz... Deze kwaliteit wordt verpakt in 25kg en 40kg en BigBag 1,5 ton.

Korrelverdeling en Fysische eigenschappen Methode: ISO-zeving

M32	
D50	260µm
> 355 µm	7%
> 250 µm	57%
> 180 µm	93%
< 63 µm	≤0,1%
soortelijk gewicht	2,65kg/dm ³
stortgewicht	1,5kg/dm ³
hardheid	7 Mohs
pH	7
gloeiverlies	0,15 %
kleur L*	70 Minolta CM-3610d
a*	2,79 D65/10°
b*	9,82

Chemische Samenstelling (XRF) %

M32	
SiO ₂	99,5
Fe ₂ O ₃	0,03
Al ₂ O ₃	0,20
TiO ₂	0,03
K ₂ O	0,05
CaO	0,01

Bovenvermelde informatie is gebaseerd op gemiddelde waarden. De typische eigenschappen en chemische analyses zijn bedoeld als voorbeelden en kunnen niet beschouwd worden als vervanging voor eigen testen en onderzoek in alle omstandigheden waarbij eigenschappen en chemische samenstellingen kritische factoren zijn. Verkoop en levering geschieden steeds volgens onze alge-

KWARTSZAND VAN MOL M31 - M32 - M34

De kwartszanden van Mol - **M31**, **M32** en **M34** - worden na ontginning industrieel bewerkt: gezeefd, gewassen en geklasseerd. Deze kwaliteiten zijn vochtig en gedroogd leverbaar; per vrachtwagen, wagon of schip; in bulk en in zakken (droog).

De **kwartszanden van Mol** vormen een uitstekende grondstof voor de glas-, kristal- en keramische industrie, voor de gieterijen, voor tegellijmen, pleisters, mortels, coatings enz...

KORRELVERDELING EN FYSISCHE EIGENSCHAPPEN

Methode: ISO-zieving

	M31	M32	M34	
D50	370	260	170	µm
AFS	45	50	75	
> 1000 µm	1			%
> 710 µm	5			%
> 500 µm	25			%
> 355 µm	53	7		%
> 250 µm	85	57	3	%
> 180 µm	98	93	30	%
> 125 µm			91	%
< 63 µm	sporen	≤ 0,1	≤ 0,3	%
soortelijk gewicht	2,65	2,65	2,65	kg/dm ³
stortgewicht	1,6	1,5	1,4	kg/dm ³
hardheid	7	7	7	Mohs
pH	7	7	7	
gloeiverlies	0,15	0,15	0,15	%
kleur	L*	70	72	Minolta CM-3610 D65/10°
	a*	2,63	1,93	
	b*	9,58	7,76	

TDS.03.05.10 2010-12-09 1/2

KWARTSZAND VAN MOL M31 - M32 - M34

CHEMISCHE SAMENSTELLING (XRF) %

	M31	M32	M34
SiO ₂	99,5	99,5	99,0
Fe ₂ O ₃	0,04	0,03	0,07
Al ₂ O ₃	0,20	0,20	0,60
TiO ₂	0,03	0,03	0,06
K ₂ O	0,03	0,05	0,30
CaO	0,01	0,01	0,02

Bovenvermelde informatie is gebaseerd op gemiddelde waarden. De typische eigenschappen en chemische analyses zijn bedoeld als voorbeelden en kunnen niet beschouwd worden als vervanging voor eigen testen en onderzoek in alle omstandigheden waarbij eigenschappen en chemische samenstellingen kritische factoren zijn. Verkoop en levering geschieden steeds volgens onze algemene verkoopsvoorwaarden.

CAS-Nr.: 14808-60-7

EINECS-Nr.: 238-878-4

Veiligheidskaart op verzoek

ed.08

TDS.03.05.10 2010-12-09 2/2

Veiligheidsinformatieblad

in overeenstemming met Verordening (EG) 1907/2006, Verordening (EG) 1272/2008 en Verordening (EG) 453/2010

Herziening: 2012-07-24

Versie: 17

1. IDENTIFICATIE VAN DE STOF OF HET MENGSEL EN VAN DE VENNOOTSCHAP / ONDERNEMING

1.1. Productidentificatie

Naam: KWARTS
REACH-registratienr.: Vrijgesteld in overeenstemming met bijlage V.7
Synoniemen: Silicazand, Kristallijn silicazand, Siliciumdioxide, Kwartzand, Kwartziet

Handelsnamen: **M31 / M31C / M31D / M32 / M32WI / M34 / M34WI
MAM1 / MAM1S / MAM1ST300 / MAM1T
MAM1U / MAM2 / MAM3 / MAMOD / AF100**

1.2. Relevant geïdentificeerd gebruik van de stof of het mengsel en ontraden gebruik

Belangrijkste toepassingen (niet-uitputtende lijst):

Glas, silicaatchemie, schuurmiddelen, gieterijzand, vulstof voor textuurverven, lijmen en mortels, filtratie, sport en vrijetijd, bouw, diervoedermiddel voor de productie van voormengsels, enz.

Ontraden gebruik:

In de Belgische wetgeving (Codex arbeidsveiligheid, Hfdst 1, Titel V, art.37) en Nederlandse wetgeving (Arbeidsomstandighedenbesluit Hfdst 4, afd.6, art.4.61) wordt het gebruik van straalmiddelen met een kristallijn silica gehalte van > 1% verboden omwille van het mogelijk ontstaan van respirabel kristallijn silica stof.

Gebruik van straalmiddelen met meer dan 1% siliciumdioxide kan toegelaten zijn, wanneer ze plaatsvinden in openlucht of hermetisch gesloten ruimtes wanneer bijkomende preventiemaatregelen ter bescherming van de werknemer worden genomen. Mogelijk dient een aparte toelating van de bevoegde overheid bekomen te worden.

1.3. Details betreffende de verstrekker van het veiligheidsinformatieblad

Bedrijfsnaam: SIBELCO BENELUX
Adres: De Zate 1, BE-2480 Dessel
Telefoonnr.: + 32 14 83 72 11
Faxnr.: + 32 14 83 72 12
E-mail verantwoordelijke veiligheidsinformatieblad: sales@sibelco.be

1.4. Telefoonnummer voor noodgevallen

Telefoonnummer in noodgevallen: + 32 14 83 72 11
Beschikbaar buiten kantooruren? Nee

Veiligheidsinformatieblad

in overeenstemming met Verordening (EG) 1907/2006, Verordening (EG) 1272/2008 en Verordening (EG) 453/2010

2. IDENTIFICATIE VAN DE GEVAREN

2.1. Indeling van de stof of het mengsel

Dit product voldoet niet aan de indelingscriteria voor schadelijk zoals vastgelegd in Verordening (EG) 1272/2008 en in Richtlijn 67/548/EEG.

Afhankelijk van de hantering en het gebruik (bijv. malen, drogen), kan er kristallijn silica vrijkomen in de lucht. Langdurige en/of aanzienlijke inhalatie van respirabel kristallijn silicastof kan longfibrose, beter bekend als silicose, veroorzaken. De voornaamste symptomen van silicose zijn hoesten en kortademigheid.

Beroepsmatige blootstelling aan respirabel kristallijn silica moet in de gaten gehouden worden en gecontroleerd worden.

Dit product moet met zorg worden gehanteerd om het vrijkomen van stof te voorkomen.

Verordening (EG) 1272/2008:   Geen indeling
EU-indeling (Richtlijn 67/548/EEG): Geen indeling

Dit product bevat minder dan 1 % respirabel kwarts.

2.2. Etiketteringselementen

Signaalwoord: Geen
Gevarenaanduiding: Geen
Voorzorgsmaatregelen: Geen

2.3. Andere gevaren

Dit product is een anorganische stof en voldoet niet aan de criteria voor PBT of zPzB conform bijlage XIII van REACH.

3. SAMENSTELLING EN INFORMATIE OVER DE BESTANDDELEN

3.1. Hoofbestanddeel :   Kwarts

Hoeveelheid: SiO₂ > 98%
EINECS: 238-878-4
CAS: 14808-60-7

3.2. Onzuiverheden :   Dit product bevat minder dan 1% respirabel kwarts en heeft bijgevolg GEEN CLASSIFICATIE.

Veiligheidsinformatieblad

in overeenstemming met Verordening (EG) 1907/2006, Verordening (EG) 1272/2008 en Verordening (EG) 453/2010

4. EERSTEHULPMAATREGELEN

4.1. Beschrijving van de eerstehulpmaatregelen

Contact met de ogen: Spoelen met grote hoeveelheden water en raadpleeg een arts wanneer de irritatie aanhoudt.

Inhalatie: Het wordt aanbevolen de blootgestelde persoon te verplaatsen naar een omgeving met frisse lucht.

Inname: Geen eerstehulpmaatregel vereist.

Contact met de huid: Geen specifieke eerstehulpmaatregelen noodzakelijk.

4.2. Belangrijkste acute en uitgestelde symptomen en effecten

Er zijn geen acute en uitgestelde symptomen of effecten waargenomen.

4.3. Vermelding van de vereiste onmiddellijke medische verzorging en speciale behandeling

Geen specifieke handelingen vereist.

5. BRANDBESTRIJDINGSMAATREGELEN

5.1. Blusmiddelen

Er zijn geen specifieke blusmiddelen nodig.

5.2. Speciale gevaren die door de stof of het mengsel worden veroorzaakt

Niet brandbaar. Geen gevaarlijke thermolyse.

5.3. Advies voor brandweerlieden

Geen specifieke brandblusmiddelen vereist.

6. MAATREGELEN BIJ HET ACCIDENTEEL VRIJKOMEN VAN DE STOF OF HET MENGSEL

6.1. Persoonlijke voorzorgsmaatregelen, beschermende uitrusting en noodprocedures

Vermijd het vrijkomen van stof in de lucht, draag persoonlijke beschermingsuitrusting in overeenstemming met nationale wetgeving.

6.2. Milieuvorzorgsmaatregelen

No special requirements.

6.3. Insluitings- en reinigingsmethoden en -materiaal

Vermijd droog vegen en gebruik waterverneveling of stofzuigers om het vrijkomen van stof in de lucht te voorkomen. Draag persoonlijke beschermingsuitrusting in overeenstemming met nationale wetgeving.

6.4. Verwijzing naar andere rubrieken

Zie rubrieken 8 en 13.

Veiligheidsinformatieblad

in overeenstemming met Verordening (EG) 1907/2006, Verordening (EG) 1272/2008 en Verordening (EG) 453/2010

7. HANTERING EN OPSLAG

7.1. Voorzorgsmaatregelen voor het veilig hanteren van de stof of het mengsel

7.1.1. Vermijd het vrijkomen van stof in de lucht. Zorg voor geschikte afzuiging op plekken waar stof vrijkomt dat zich door de lucht kan verspreiden. Zorg voor geschikte ademhalingsbescherming wanneer er onvoldoende afzuiging is. Behandel verpakte producten voorzichtig om te voorkomen dat deze opengaan.

Wanneer u advies wilt hebben over veilige manieren om de producten te hanteren, neem dan contact op met uw leverancier of raadpleeg de Gids voor Goede Praktijken waarnaar wordt verwezen in sectie 16.

7.1.2. Niet eten, drinken of roken op plaatsen waar wordt gewerkt; na gebruik handen wassen, en verontreinigde kleding en beschermde uitrusting uittrekken alvorens ruimten te betreden waar wordt gegeten.

7.2. Voorwaarden voor een veilige opslag, met inbegrip van incompatibele producten

Technische maatregelen / Voorzorgsmaatregelen :
Minimaliseer het vrijkomen van stof in de lucht en vermijd verstuiving door de wind tijdens het in- en uitladen. Houd containers gesloten en sla verpakte goederen op om ongewild openen te voorkomen.

7.3. Specifiek eindgebruik

Wanneer u advies wilt hebben over specifiek gebruik, neem dan contact op met uw leverancier of raadpleeg de Gids voor Goede Praktijken waarnaar wordt verwezen in sectie 16.

**8. MAATREGELEN TER BEHEERSING VAN BLOOTSTELLING /
PERSOONLIJKE BESCHERMING**

8.1. Controleparameters

Houd u aan de wettelijke grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling voor alle soorten stof die door de lucht verspreid worden (bijv. globale hoeveelheid stof, respirabel stof, respirabel kristallijn silicastof).

De grenswaarde voor beroepsmatige blootstelling (OEL) aan respirabel kristallijn silicastof bedraagt 0,1 mg/m³ in België, gemeten als een tijdgewogen gemiddelde (TGG) van 8 uur. Voor gelijkwaardige grenswaarden in andere landen kunt u een bevoegde arbeidshygiënist raadplegen of een lokale regelgevende instantie.

Veiligheidsinformatieblad

in overeenstemming met Verordening (EG) 1907/2006, Verordening (EG) 1272/2008 en Verordening (EG) 453/2010

8.2. Maatregelen ter beheersing van blootstelling**8.2.1. Passende technische maatregelen**

Minimaliseer het vrijkomen van stof in de lucht. Gebruik afzettingen, plaatselijke afzuiging of andere middelen om het niveau van stof in de lucht onder vastgestelde grenswaarden voor blootstelling te houden. Maak gebruik van ventilatie om stofdeeltjes in de lucht onder de grenswaarden voor blootstelling te houden wanneer handelingen van de gebruiker stof, dampen of nevel veroorzaken. Maak gebruik van organisationele maatregelen, bijv. door werknemers uit stoffige ruimten te isoleren. Verwijder en was vervuilde kleding.

8.2.2. Individuele beschermingsmaatregelen, zoals persoonlijke beschermingsmiddelen

- a) Bescherming van de ogen/het gezicht:
Draag een veiligheidsbril met zijbescherming in gevallen waar er kans is op oogletsel.
- b) Bescherming van de huid:
Geen specifieke vereisten. Voor handen, zie hieronder.
Geschikte bescherming (bijv. beschermende kleding, barrière crème) wordt aangeraden voor werknemers die lijden aan dermatitis of een gevoelige huid.
- c) Bescherming van de handen:
Geschikte bescherming (bijv. handschoenen, barrière crème) wordt aangeraden voor werknemers die lijden aan dermatitis of een gevoelige huid. Was de handen aan het einde van elke werksessie.
- d) Bescherming van de ademhalingswegen:
Draag in geval van langdurige blootstelling aan stofconcentraties in de lucht een ademhalingsbescherming die voldoet aan de vereisten van Europese of nationale wetgeving.

8.2.3. Beheersing van milieublootstelling

Vermijd verstuiving door de wind.

9. FYSISCHE EN CHEMISCHE EIGENSCHAPPEN**9.1. Informatie over fysische en chemische basiseigenschappen**

- a) Voorkomen: Vast, korrelig, in diverse kleuren (van wit tot bruin)
Korrelvorm: Sub-angulair
- b) Geur: Geurloos
- c) Geur-drempelwaarde: Niet relevant
- d) pH (400 g/l water bij 20°C): 5 - 8
- e) Smeltpunt: > 1610°C

Veiligheidsinformatieblad

in overeenstemming met Verordening (EG) 1907/2006, Verordening (EG) 1272/2008 en Verordening (EG) 453/2010

- f) Relatieve dichtheid: 2 - 3 g/cm³
- g) Oplosbaarheid :
- Oplosbaarheid in water: Verwaarloosbaar
- Oplosbaarheid in fluorwaterstofzuur: Ja

9.2. Overige informatie

Geen andere informatie.

10. STABILITEIT EN REACTIVITEIT

- 10.1. **Reactiviteit**
Inert, niet reactief.
- 10.2. **Chemische stabiliteit**
Chemisch stabiel.
- 10.3. **Mogelijke gevaarlijke reacties**
Geen gevaarlijke reacties.
- 10.4. **Te vermijden omstandigheden**
Niet relevant.
- 10.5. **Chemisch op elkaar inwerkende materialen**
Geen specifieke incompatibiliteit.
- 10.6. **Gevaarlijke ontledingsproducten**
Niet relevant.

11. TOXICOLOGISCHE INFORMATIE

- 11.1. **Informatie over toxicologische effecten**
- a) Acute toxiciteit: op basis van beschikbare gegevens wordt niet voldaan aan de classificatiecriteria.
- b) Huidcorrosie/-irritatie: op basis van beschikbare gegevens wordt niet voldaan aan de classificatiecriteria.
- c) Ernstig oogletsel/oogirritatie: op basis van beschikbare gegevens wordt niet voldaan aan de classificatiecriteria.
- d) Sensibilisatie van de luchtwegen/de huid: op basis van beschikbare gegevens wordt niet voldaan aan de classificatiecriteria.
- e) Mutageniteit in geslachtscellen: op basis van beschikbare gegevens wordt niet voldaan aan de classificatiecriteria.
- f) Kankerverwekkendheid: op basis van beschikbare gegevens wordt niet voldaan aan de classificatiecriteria.
- g) Giftigheid voor de voortplanting: op basis van beschikbare gegevens wordt niet voldaan aan de classificatiecriteria.
- h) STOT bij eenmalige blootstelling: op basis van beschikbare gegevens wordt niet voldaan aan de classificatiecriteria.

Veiligheidsinformatieblad

in overeenstemming met Verordening (EG) 1907/2006, Verordening (EG) 1272/2008 en Verordening (EG) 453/2010

- i) STOT bij herhaalde blootstelling: op basis van beschikbare gegevens wordt niet voldaan aan de classificatiecriteria.
- j) Gevaar bij inademing: op basis van beschikbare gegevens wordt niet voldaan aan de classificatiecriteria.

12. ECOLOGISCHE INFORMATIE

12.1. Toxiciteit

Niet relevant

12.2. Persistentie en afbreekbaarheid

Niet relevant

12.3. Bioaccumulatie

Niet relevant

12.4. Mobiliteit in de bodem

Verwaarloosbaar

12.5. Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling

Niet relevant

12.6. Andere schadelijke effecten

Geen specifieke nadelige effecten bekend.

13. INSTRUCTIES VOOR VERWIJDERING

13.1. Afvalverwerkingsmethoden

Afval van resten/ongebruikte producten

Waar mogelijk verdient recyclen de voorkeur boven weggooien. Kan worden weggegooid in overeenstemming met plaatselijke regelgeving.

Verpakking

Stofvorming uit resten van verpakkingen moet worden vermeden en werknemers moeten worden voorzien van geschikte bescherming.

Sla gebruikte verpakkingen op in afsluitbare containers.

Recyclen en weggooien van verpakkingen dient te worden uitgevoerd in overeenstemming met lokale regelgeving.

14. INFORMATIE MET BETREKKING TOT HET VERVOER

14.1. **VN-nummer:** Niet relevant

14.2. **Juiste ladingnaam overeenkomstig de modelreglementen van de VN:**
Niet relevant

Veiligheidsinformatieblad

in overeenstemming met Verordening (EG) 1907/2006, Verordening (EG) 1272/2008 en Verordening (EG) 453/2010

14.3. Transportgevaarklasse(n)

ADR:	Niet ingedeeld
IMDG:	Niet ingedeeld
ICAO/IATA:	Niet ingedeeld
RID:	Niet ingedeeld

14.4. Verpakkingsgroep: Niet relevant

14.5. Milieugevaren: Niet relevant

14.6. Bijzondere voorzorgen voor de gebruiker:
Er zijn geen speciale voorzorgmaatregelen vereist.

14.7. Vervoer in bulk overeenkomstig bijlage II bij MARPOL 73/78 en de IBC-code
Niet relevant

15. REGELGEVING

15.1. Specifieke veiligheids-, gezondheids- en milieureglementen en -wetgeving voor de stof of het mengsel

Internationale wetgeving/vereisten:

Verordening (EG) nr. 1907/2006: Vrijgesteld overeenkomstig art. 2, lid 7.

Europese richtlijn betreffende gevaarlijke stoffen 67/548/EEG:
Dit product is niet geklasseerd als gevaarlijk.

Etikettering volgens de Europese Unie: Geen etikettering vereist.

SARA 311/312: Gevaarcategorieën volgens SARA ('Superfund Amendment and Reauthorization Act') sectie 311/312
Rapportering: chronische gezondheidsgevolgen.

SARA 313: Dit product bevat de volgende chemische stoffen die onderworpen zijn aan de jaarlijkse rapporteringsverplichting volgens SARA sectie 313 (40 CFR 372): Geen

CERCLA sectie 103 rapporteerbare hoeveelheid:
Geen

'California Proposition 65': Dit product bevat stoffen die gereguleerd worden door 'California Proposition 65'.

Veiligheidsinformatieblad

in overeenstemming met Verordening (EG) 1907/2006, Verordening (EG) 1272/2008 en Verordening (EG) 453/2010

'Toxic Substances Control Act' (TSCA): Alle bestanddelen van dit product komen voor in de TSCA-inventaris van de EPA ('Environmental Protection Agency') of zijn vrijgesteld van preproductie-kennisgeving.

Europese inventaris van bestaande chemische handelsstoffen:

Alle bestanddelen van dit product komen voor in de EINECS- inventaris of zijn vrijgesteld van kennisgeving.

'Canadian Environmental Protection Act':

Alle bestanddelen van dit product komen voor op de Canadese DSL-lijst ('Domestic Substances List') of zijn vrijgesteld van kennisgeving.

Canadese WHMIS-classificatie :   Geen gecontroleerd product

Dit veiligheidsinformatieblad werd voorbereid volgens de criteria van de 'Controlled Products Regulation' (CPR) en bevat alle door de CPR vereiste informatie.

Japan METI:

Alle bestanddelen van dit product zijn bestaande chemische stoffen zoals gedefinieerd door de 'Chemical Substance Control Law'.

'Australian Inventory of Chemical Substances':

Alle bestanddelen van dit product komen voor in de AICS-inventaris of zijn vrijgesteld van kennisgeving.

Korea:

Alle bestanddelen van dit product komen voor in de ECL-lijst of zijn vrijgesteld van kennisgeving.

Filippijnen:

Alle bestanddelen van dit product komen voor in de PICCS-inventaris of zijn vrijgesteld van kennisgeving.

15.2. Chemische veiligheidsbeoordeling

Vrijgesteld van REACH-registratie conform bijlage V.7.G2.

16. OVERIGE INFORMATIE

Indicatie van de wijzigingen ten opzichte van de vorige versie van SDS

in overeenstemming met Verordening (EG) 1907/2006, Verordening (EG) 1272/2008 en Verordening (EG) 453/2010)

Materialen van derden

Voor zover materialen niet worden gefabriceerd of geleverd door Sibelco Benelux in combinatie met, of in plaats van materialen van Sibelco Benelux, is het de verantwoordelijkheid van de klant zelf om alle technische gegevens en andere eigenschappen met betrekking tot deze en andere materialen te verkrijgen van de fabrikant of leverancier en tevens alle benodigde informatie die daarmee samenhangt. Er kan geen aansprakelijkheid worden aanvaard voor het gebruik van kwartszand van Sibelco Benelux in combinatie met materialen van een andere leverancier.

Veiligheidsinformatieblad

in overeenstemming met Verordening (EG) 1907/2006, Verordening (EG) 1272/2008 en Verordening (EG) 453/2010

Aansprakelijkheid

Dergelijke informatie is naar beste weten van Sibelco Benelux nauwkeurig en betrouwbaar op de aangegeven datum. Er worden echter geen beweringen gedaan of garanties gegeven over de nauwkeurigheid, betrouwbaarheid en volledigheid van de informatie. Het is de verantwoordelijkheid van de gebruiker om zichzelf te overtuigen van de geschiktheid en volledigheid van dergelijke informatie voor zijn specifieke gebruik.

Opleiding

Werknemers moeten worden geïnformeerd over de aanwezigheid van kristallijn silica en worden getraind in het juiste gebruik en het juist hanteren van het product, zoals vereist onder toepasselijke wet- en regelgeving.

Sociale dialoog betreffende respirabel kristallijn silica en Gids van Goede Praktijken

Een multisectoraal akkoord inzake de sociale dialoog over de bescherming van de gezondheid van werknemers door correct hanteren en juist gebruik van kristallijn silica en producten die kristallijn silica bevatten, werd op 25 april 2006 ondertekend. Dit autonome akkoord, dat financiële ondersteuning ontvangt van de Europese Commissie, is gebaseerd op een Gids voor goede praktijken. De vereisten van het akkoord werden op 25 oktober 2006 van kracht. Het akkoord is gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie (2006/C 279/02). De tekst van het akkoord en van de bijlagen, met inbegrip van de Gids voor goede praktijken, is beschikbaar via <http://www.nepsi.eu> en biedt nuttige informatie en leidraden voor het hanteren van producten die respirabel kristallijn silica bevatten. Literatuurverwijzingen zijn op aanvraag beschikbaar bij EUROSIL, de Europese Associatie van industriële siliciumproducenten.

Literatuur referenties

Langdurige en/of aanzienlijke blootstelling aan respirabel kristallijn stof dat silica bevat kan silicose veroorzaken, een knobbelige longfibrose veroorzaakt door afzettingen van fijne respirabele deeltjes kristallijn silica in de longen.

In 1997 bepaalde het Internationaal agentschap voor kankeronderzoek (IARC) dat kristallijn silica dat beroepsmatig wordt ingeademd longkanker kan veroorzaken bij mensen. Het agentschap wees er echter op dat kristallijn silica niet onder alle omstandigheden en dat niet alle soorten kristallijn silica bezwaarlijk zijn. (IARC Monographs on the evaluation of the carcinogenic risks of chemicals to humans, Silica, silicates dust and organic fibres, 1997, Vol. 68, IARC, Lyon, Frankrijk.)

In juni 2003 concludeerde het Wetenschappelijk comité inzake grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling (SCOEL) van de EU dat het belangrijkste effect bij mensen van de inhalatie van respirabel kristallijn silicastof, silicose is. "Er is voldoende informatie om te concluderen dat het relatieve risico op longkanker verhoogd is bij personen met silicose (en blijkbaar niet bij werknemers zonder silicose die blootgesteld worden aan silicastof in groeven en in de keramische industrie). Daarom zal het voorkomen van de ontwikkeling van silicose ook het risico op kanker verminderen..." (SCOEL SUM Doc 94 def., juni 2003).

Er is dus aanzienlijk bewijs te vinden ter staving van het feit dat een verhoogd risico op kanker wordt beperkt tot mensen die reeds lijden aan silicose. Werknemersbescherming tegen silicose dient te worden verzekerd door inachtneming van bestaande regelgeving inzake grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling en aanvullende risicobeheersing indien vereist.